

16. oktober 2006
NKN-111-00015
bej

**Afgørelse
i sagen om fredning af arealer ved Bakkestien i Frederiksværk Kommune.**

Om Hovedstadens Lokalbanel A/S, som ejer et areal under fredningen, skal betragtes som en offentlig ejer, jf. naturbeskyttelseslovens § 39, stk. 1, sidste punktum.

Ved Naturklagenævnets fredningsafgørelse af 31. august 2006 er der sket fredning af arealer ved Bakkestien i Frederiksværk herunder et mindre areal tilhørende Hovedstadens Lokalbanel A/S (tidl. Hillerød-Frederiksværk-Hundested Jernbane A/S), matr. nr. 29 Brederød By, Kregme. Fredningsnævnet havde tilkendt jernbaneselskabet en erstatning på 2.000 kr., men ved Naturklagenævnets erstatningsafgørelse af samme dato er der ikke tilkendt nogen erstatning under henvisning til, at der efter naturbeskyttelseslovens § 39, stk. 1, 3. punktum ikke tilkendes erstatning for fredning af offentligt ejede arealer.

Hovedstadens Lokalbanel har i den anledning rettet henvendelse til Naturklagenævnet og gjort gældende, at man anser sig for at være et privat selskab, hvorfor man mener at være berettiget til fredningserstatning på lige fod med de øvrige lodsejere omfattet af fredningen.

Hovedstadens Lokalbanel A/S er oprettet i 2003 som en sammenslutning af de hidtidige privatbaner i hovedstadsområdet. Selskabet ejer arealer samt de faste anlæg, skinner, bygninger m.m. dvs. infrastrukturen, medens selve togdriften varetages af et andet offentligt ejet selskab Lokalbanel A/S. Hovedstadens Lokalbanel A/S har fremsendt en oversigt over, hvorledes selskabets aktiekapital er fordelt på de forskellige ejere. Det fremgår heraf, at ca. 13 % af aktiekapitalen på 113.147.800 kr. ved sammenslutningens etablering i 2003 er på private hænder, medens selskabets øvrige aktiekapital er i offentligt eje (HUR, Frederiksborg, Roskilde og Storstrøms amter

samt de kommuner, som banerne løber igennem). Staten er ikke længere aktionær i banerne, da statens aktieposter er overdraget til HUR.

Ifølge forarbejderne til ændringen af naturfredningsloven i 1978 var det forudsat, at der som hidtil normalt ikke skulle tillægges offentlige myndigheder erstatning i forbindelse med fredninger. Ved naturbeskyttelseslovens gennemførelse i 1992 var det hensigten at opretholde den hidtidige retstilstand med hensyn til udløsning af erstatning ved gennemførelse af fredninger.

Med ændringen af naturbeskyttelsesloven i 2004, jf. § 39, stk. 1, lovfæstede den hidtidige administrative praksis for ydelse af erstatning for fredning af offentligt ejede arealer, hvorefter der normalt ikke tilkendes erstatning for fredning af offentligt ejede arealer, med mindre der er tale om arealer, der anses for at være erhvervet med henblik på midlertidig besiddelse. Bestemmelsen var oprindelig forslået formuleret således: ”Der tilkendes ikke erstatning for arealer, der tilhører en offentlig myndighed”. Miljøministeriet ændrede dog forslaget til den nu gældende formulering netop for at sikre, at bestemmelsen kom til at gælde for alle offentligt ejede arealer.

Afgørelse

I sagens behandling har deltaget 9 af Naturklagenævnets 10 medlemmer: Bent Jacobsen (formand), Bent Hindrup Andersen, Ole Pilgaard Andersen, Marie-Louise Andreasen, Leif Hermann, Mogens Mikkelsen, Anders Stenild, Poul Søgaard og Jens Vibjerg.

Et flertal på 6 af Naturklagenævnets medlemmer udtaler:

Naturbeskyttelsesloven og bemærkningerne til lovforslaget fra 2004 giver ingen vejledning om, hvad begrebet ”offentligt ejede arealer” dækker. Det er umiddelbart klart, at begrebet må dække arealer, som tilhører staten (et ministerium), amter eller kommuner.

Naturklagenævnet har tidligere i sagen om fredning af Havekolonien Dalgas afgjort, at arealet tilhørende den selvstændige offentlige virksomhed DSB er et offentligt ejt areal. Der er derimod ikke tidligere truffet afgørelser om, hvorvidt det forhold, at det offentlige organ ikke er den direkte ejer af en ejendom, men indirekte er ejer gennem et aktieselskab eller anden selskabsform, som man enten har 100 % rådighed over, eller hvor man dog har den bestemmende aktieandel, bevirker, at selskabets ejendom ikke længere betragtes som værende offentligt ejt.

Det forhold, at Hovedstadens Lokalbaner A/S er organiseret i privat selskabsform, er ikke ensbetydende med, at der ikke er tale om offentligt eje. Under hensyn til, at selskabets aktiekapital i alt overvejende grad tilhører det offentlige, må Hovedstadens Lokalbaner A/S derfor anses som en

offentlig ejer i relation til spørgsmålet, om selskabet er berettiget til fredningserstatning i denne sag.

Mindretallet (Ole Pilgaard Andersen, Anders Stenild og Jens Vibjerg) mener, at selskabet må anses for at være en privat virksomhed, der er berettiget til fredningserstatning.

I overensstemmelse med flertallet går Naturklagenævnets afgørelse herefter ud på, at Hovedstadens Lokalbaner A/S må anses for at være et offentligt ejet selskab. Naturklagenævnets erstatningsafgørelse af 31. august 2006, hvorved der ikke er tilkendt selskabet erstatning for fredning af selskabets areal, matr. nr. 29 Brederød By, Kregme, fastholdes derfor.

På Naturklagenævnets vegne

Bent Jacobsen
viceformand

Afgørelsen er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. naturbeskyttelseslovens § 82. Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. lovens § 88, stk. 1.